

1. at behandle sådanne spørgsmål, som har betydning for forskningsrådene som helhed, herunder at drøfte de årlige budgetforslag fra forskningsrådene,
2. at medvirke til den i § 2, nr. 5, nævnte samordning,
3. at virke for, at den forskning, der henhører under flere forskningsråd eller berører grænserne for forskningsrådenes områder, bliver tilgodeset.

§ 6. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om beskikkelse af medlemmer af forskningsrådene og Forsknings-

rådenes Centraludvalg samt om rådenes og udvalgets virksomhed og regnskabsaflægelse.

§ 7. Loven træder i kraft den 1. oktober 1968.

Stk. 2. Lov nr. 215 af 7. juni 1952 om oprettelse af Statens almindelige Videnskabsfond ophæves. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om afvikling af de dispositioner, der er truffet af bestyrelsen for det nævnte fond.

Stk. 3. Forslag om revision af loven fremsættes for folketinget senest i folketingsåret 1972-73.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

1. Indledning.

Forskning i videste forstand må ifølge sagens natur finde sted under højst forskellige forhold og i mangfoldige sammenhænge. Universiteterne og de højere læreanstalter, der varetager den højeste uddannelse og således giver den uddannelsesmæssige baggrund for forskningen, må for på tilfredsstillende måde at bestride uddannelsesopgaverne drive en betydelig forskning. Tillige finder forskningsvirksomhed i betydelig grad sted uden for de højere uddannelsesinstitutioner enten i særlige forskningsinstitutter — offentlige eller private — eller i det private erhvervsliv.

Den seneste udvikling inden for videnskaben har i flere henseender ført til afgørende ændringer med hensyn til grundforskningens placering i samfundet. Ikke blot inden for naturvidenskaberne, men også inden for de sociale og humanistiske videnskaber må arbejdet i stigende grad organiseres i institutter og arbejdsgrupper. Løsningen af mange forskningsopgaver forudsætter på grund af disses komplicerede natur et stadigt større samarbejde mellem forskere inden for tilgrænsende, undertiden fra forskellige videnskabsgrene. Der bliver for mange nye områder behov for kostbart apparatur og højt kvalificeret administration, ligesom grundforskningens betydning for den anvendte videnskab kræver et udvidet samarbejde mellem de forskellige videnskabsgrene. Da grundforskningen således kræver større investeringer og får mere direkte betydning for samfundet,

arbejder man i alle lande med højt udviklet videnskab på at finde nye former for samarbejde mellem aktivt arbejdende forskere, administration og bevilgende myndigheder.

I 1950'erne har man med dette formål i alle skandinaviske lande oprettet statslige videnskabsfonde (i Norge og Sverige benævnt forskningsråd), hvor fordelingen af de midler, der stilles til rådighed for fri forskning uden for rammerne af de bestående institutioner, er overladt til videnskabsmænd, valgt af fakulteter og videnskabelige selskaber. I Norge og Sverige har disse forskningsråd også mulighed for at tage selvstændigt initiativ til ny forskning og til at oprette særskilte „forskertjenester“, medens dette ikke er tilfældet med Statens almindelige Videnskabsfond.

2. Eksisterende danske fonde m. v.

a. *Statens almindelige Videnskabsfond* oprettedes ved lov nr. 215 af 7. juni 1952, hvori der senere er foretaget ændringer vedrørende det bevillingsmæssige grundlag for fondets virksomhed, senest ved lov nr. 81 af 10. marts 1966 (bilag 1). Bestemmelserne om fondets virksomhed, fondsbestyrelsens sammensætning og regnskabsaflægelse er fastsat ved kongelig anordning nr. 254 af 24. juni 1952 med senere ændringer, senest ved anordning nr. 86 af 14. marts 1963. Disse ændringer har udelukkende refereret sig til sammensætningen af fondets enkelte kommissioner og bestyrelsen, og der har således ikke tidligere været foretaget nogen egentlig revision af